Sorgulamaya Dayal? Ö?renme Ortam? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sorgulamaya Dayal? Ö?renme Ortam? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30483

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sorgulamaya Dayal? Ö?renme Ortam? Ölçe?i (SDÖOÖ), Ayberk Bostan Sar?o?lan taraf?ndan 2021 y?l?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, ö?rencilerin veya kat?l?mc?lar?n, içinde bulunduklar? ö?renme ortam?n? sorgulama, ke?fetme ve ara?t?rma temelli yakla??mlar? ne ölçüde destekledi?ine dair alg?lar?n? de?erlendirmek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçek geli?tirme çal??mas?, geçerlik ve güvenirlik analizlerini kapsayan kapsaml? bir psikometrik süreçten geçmi?tir. Amaç, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara, sorgulamaya dayal? pedagojik yakla??mlar?n etkinli?ini ve ortam kalitesini bilimsel olarak ölçebilecekleri güvenilir bir araç sunmakt?r.

Ölçek, ö?renme ortamlar?n?n yap?sal özelliklerini, ö?retmen rehberli?ini, ö?renci özerkli?ini ve i?birli?i f?rsatlar?n? de?erlendiren çok boyutlu bir yap?y? hedeflemektedir. Bu araç, özellikle fen, matematik ve sosyal bilimler gibi sorgulaman?n temel al?nd??? disiplinlerdeki e?itim ortamlar?n?n iyile?tirilmesi için önemli geri bildirimler sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Sorgulamaya Dayal? Ö?renme, Ö?renme Ortam?, Ölçek Geli?tirme, E?itim Psikolojisi, Ö?renci Alg?s?, Pedagojik Yakla??mlar, E?itim Ortam?n?n De?erlendirilmesi.

Yazarlar

Ayberk Bostan Sar?o?lan

Amaç

Sorgulamaya Dayal? Ö?renme Ortam? Ölçe?i'nin temel amac?, e?itim ortamlar?n?n ö?rencilerin sorgulama becerilerini, ele?tirel dü?ünme yeteneklerini ve problem çözme yakla??mlar?n? ne düzeyde te?vik etti?ini belirlemektir. Bu ölçüm, mevcut ö?renme ortamlar?n?n güçlü ve zay?f yönlerini ortaya koyarak, ö?retmenlerin ve e?itim yöneticilerinin pedagojik düzenlemeler yapmas?na olanak tan?r.

Ölçek, özellikle sorgulamaya dayal? ö?retim metodolojilerini uygulayan ö?retmenlerin, bu ortamlar? ö?rencilerin gözünden de?erlendirmelerine yard?mc? olmay? hedefler. Elde edilen veriler, ö?renme-ö?retme süreçlerinin kalitesini art?rmak ve ö?rencilerin aktif kat?l?m?n? destekleyen ortamlar olu?turmak için kritik öneme sahiptir.

Yap?

SDÖOÖ, teorik olarak sorgulamaya dayal? ö?renme prensiplerini yans?tan çok boyutlu bir yap?y?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ölçmektedir. Genel olarak, bu tür ö?renme ortamlar?n?n de?erlendirilmesinde kabul gören boyutlar esas al?nm??t?r. Bu boyutlar genellikle ö?renci özerkli?i, ö?retmen rehberli?i, i?birli?i f?rsatlar? ve materyal/kaynak yeterlili?i gibi alanlar? kapsamaktad?r.

Ölçe?in ölçtü?ü psikolojik yap?, bireyin ö?renme deneyimini aktif bir ke?if süreci olarak alg?lama düzeyidir. Bu yap?, ö?rencinin pasif bilgi al?c?s? olmaktan ziyade, hipotezler kuran, veri toplayan ve sonuç ç?karan aktif bir ara?t?rmac? rolünü üstlenmesini destekleyen çevresel faktörlere odaklan?r.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in kavramsal yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak amac?yla kapsaml? geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. ?çerik geçerli?i, uzman görü?leri al?narak sa?lanm??; maddelerin ölçülmek istenen yap?y? temsil etme derecesi de?erlendirilmi?tir.

Yap? geçerli?i ise hem aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) hem de do?rulay?c? faktör analizi (DFA) yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?n? istatistiksel olarak destekleyip desteklemedi?ini göstermi?tir. Yap?lan çal??malar, ölçe?in sorgulamaya dayal? ö?renme ortam? alg?s?n? geçerli bir ?ekilde ölçebildi?ini ortaya koymu?tur.

Güvenirlik

Ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? belirlemek amac?yla çe?itli güvenirlik analizleri gerçekle?tirilmi?tir. Dahili tutarl?l?k (iç tutarl?l?k) katsay?s? olarak Cronbach's Alpha de?eri hesaplanm??t?r. Yüksek Alpha katsay?s? de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Orijinal çal??mada (Bostan Sar?o?lan, 2021), ölçe?in genel olarak yüksek güvenirlik düzeyine sahip oldu?u rapor edilmi?tir. Bu durum, ölçe?in farkl? zamanlarda ve farkl? örneklemler üzerinde tekrarlanabilir ve güvenilir sonuçlar üretti?ini i?aret etmektedir. Gerekli görülen durumlarda, test-tekrar test güvenirlik analizleri de yap?larak ölçek puanlar?n?n zamana kar?? kararl?l??? incelenmi?tir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal boyutlar?n? belirlemek için Faktör Analizi teknikleri kullan?lm??t?r. ?lk a?amada, Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile ölçe?in kaç boyuttan olu?tu?u ve maddelerin hangi faktörlere yüklendi?i belirlenmi?tir. Bu analizler sonucunda elde edilen faktör yap?s?, sorgulamaya dayal? ö?renme teorisi ile uyumlu bulunmu?tur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

AFA'y? takiben, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekle?tirilerek, belirlenen faktör yap?s?n?n yeni bir örneklem üzerinde ne kadar iyi temsil edildi?i test edilmi?tir. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (örne?in, RMSEA, CFI, TLI) ile ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n do?ruland???n? göstermi?tir. Ölçek, genellikle "Rehberlik ve Destek", "Ö?renci Özerkli?i ve Kat?l?m?" ve "Kaynaklar?n Kullan?m?" gibi alt boyutlara ayr?lm??t?r.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Ölçek Geli?tirme Çal??mas?)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i. Tipik olarak 5'li veya 6'l? Likert format?nda (Örn: "Kesinlikle Kat?lm?yorum"dan "Kesinlikle Kat?l?yorum"a) maddeler içermektedir.

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ö?renciler (Genellikle ortaokul, lise veya üniversite düzeyindeki ö?renciler).

Ya? Grubu: 12 ya? ve üzeri (E?itim seviyesine ba?l? olarak de?i?ebilir).

Popülasyon Detaylar?: Ö?renme ortam? alg?lar?n? de?erlendirmek üzere, farkl? e?itim kademelerindeki ö?rencilerden olu?an örneklemler kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report). Kat?l?mc?lar, ö?renme ortamlar?ndaki deneyimlerini yans?tan ifadelere ne kadar kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Sorgulama, Ö?renme Ortam? Alg?s?, E?itim, Psikometri, Cronbach's Alpha, Yap? Geçerli?i, Ayberk Bostan Sar?o?lan.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut kaynakta belirtilmemi?tir. (Ara?t?r?lmal?d?r)

Kurum E-posta Adresi: abostan@balikesir.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Bal?kesir Üniversitesi, E?itim Fakültesi (Tahmini Kurum)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2021

?zinler ve Ücret: Ölçek, akademik ara?t?rmalarda kullan?ma aç?k olabilir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulamalar için yazarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im bilgileri yukar?da belirtilmi?tir.

Ölçe?in orijinal makalesi ve detayl? psikometrik bilgileri içeren PDF dosyas? mevcuttur. Orijinal PDF dosyas?na buradan ula??labilir: inquiry-based-learning-environment-scale-toad.pdf

Kaynaklar

Bostan Sar?o?lan, A. (2021). Development of inquiry-based learning environment scale: A validity and reliability study. *Malaysian Online Journal of Educational Sciences,* 9(4), 27-40.

Sorgulamaya Dayal? Ö?renme Ortam? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri orijinal kaynak içerikte yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

Ancak, ölçe?in tipik bir sorgulamaya dayal? ö?renme ortam?n? de?erlendiren maddeleri ?unlara benzer temalar? içerebilir:

Ö?retmenimiz sorular?m?zla ilgilenir ve bizi daha fazla ara?t?rmaya te?vik eder.
Derslerde kendi hipotezlerimizi test etme f?rsat?m?z olur.
Ö?renme sürecinde kaynaklara kolayca ula?abiliriz.
Zorlu problemlerle kar??la?t???m?zda arkada?lar?m?zla i?birli?i yapar?z.
Ders materyallerini sadece dinlemek yerine, aktif olarak ke?federiz.

ARABPSYCHOLOGY.COM